

// Inhalt

// Kurzbeschreibung

// Lehrplanbezug

// Ablaufplan

// Material-Checkliste

// Anleitung / Impressionen

Steinzeit – Kult und Glaube

Epoka kamienia – Kult i wiara

// Zadowolony

// Krótki opis

// Odniesienie do programu nauczania

// Procedura

// Lista kontrolna materiałów

// Instrukcje / Wrażenia

// Kurzbeschreibung

Angefangen von der Entwicklungsgeschichte des Menschen, gehen wir der Frage nach wie sich die Vorstellungswelt in der Steinzeit gestaltet haben könnte. Wir nehmen an, dass sich die Gedankenwelt stark um das Erlebte drehte. Verschiedene Gegenstände können Aufschluss darüber geben, was für die prähistorischen Menschen wichtig war.

// Zielgruppe

Oberschule • Gymnasium Klasse 5–10

// Dauer

1,5 Stunden

// Lehrplanbezug

Fach	Klasse	Lernbereich	Thema
ETH	4	WPF4	Naturreligion
SU	3	WPF3	Steine und steinerne Kultur in der Region
GEO	10	WPF3	Rund um die Bevölkerung Sachsens
MA	5 OS	WPF1	Wie die Menschen zählen und Rechnen lernten
	5 GYM	WPF3	Zählen und Rechnen – einst und jetzt
PHY	9 HS	4	Kosmos, Erde, Mensch

GYM = Gymnasium | OS = Oberschule | GS = Grundschule | GK = Grundkurs | LK = Leistungskurs | RS = Realschule |
HS = Hauptschule | WPF = Wahlpflicht | FV = Fertigung und Vernetzung | AS = Astrologie | BIO = Biologie |
CHE = Chemie | ETH = Ethik | GEO = Geografie | HW = Hauswirtschaft | IN = Informatik | KU = Kunst |
MA = Mathematik | NP = Naturwissenschaftliches Profil | PHY = Physik | SU = Sachunterricht | WER = Werken

// Krótki opis

Wychodząc od historii rozwoju człowieka zajmujemy się pytaniem, jak mógł wyglądać świat wierzeń w epoce kamienia. Zakładamy, że myśli krążyły wokół przeżyć. Różne przedmioty mogą dać informacje o tym, co było ważne dla prehistorycznego człowieka.

// Grupa docelowa

szkoła średnia • liceum klasa 5–10

// Trwanie

1,5 godziny

// Odniesienie do programu nauczania

Przedmioty	Klasa	Obszar nauczania	temat
ETH	4	WPF4	Religia naturalna
SU	3	WPF3	Kamienie i kultura kamienna w regionie
GEO	10	WPF3	Ludność Saksonii
MA	5 OS	WPF1	Jak ludzie nauczyli się liczyć i rachować
	5 GYM	WPF3	Liczenie i rachowanie – dawniej i dziś
PHY	4	4	Kosmos, Ziemia, człowiek

GYM = liceum | OS = szkoła średnia | GS = szkoła podstawowa | GK = poziom podstawowy | LK = poziom rozszerzony |
RS = szkoła realna | HS = szkoła główna | WPF = fakultet | FV = wykonanie i usieciowienie | AS = astrologia |
BIO = biologia | CHE = chemia | ETH = etyka | GEO = geografia | HW = gospodarka domowa | IN = informatyka |
KU = sztuka | MA = matematyka | NP = profil przyrodniczy | PHY = fizyka | SU = nauka o rzeczach | WER = prace ręczne

// Ablaufplan

Dauer in Min.	Didaktik Methoden	Interaktion Aufgaben	Material
5	MOT, SENS UG	Begrüßung mit Maske in der Hand Abfrage Erwartungshaltung Nennung Name Programm Zeitstrahl Mensch ▷ Zuordnen der Portraits zu den Zeitstellungen ▷ Grober Überblick über Errungenschaften des Menschen mittels Beispielobjekten/Repliken Mögliche Riten in der Steinzeit atmosphärisch erkunden ▷ Erkunden Musikinstrumente Steinzeit ▷ Zeigen Höhlenmalerei + Video oder Daumenkino zur Höhlenmalerei ▷ Vorstellungswelt aktivieren und Fragen zu möglichen Bedeutungen ▷ Kurzerläuterung was Wissenschaftler dazu denken ▷ Zoomorphe Darstellungen und Masken zeigen und Vergleich zu modernen Darstellungen ▷ Sammlung der Hintergrundgedanken dazu	Maske
35	HINF, ErArb GA, EA	Lebensweltbezug zur heutigen Welt herstellen ▷ Gestaltung einer Maske mit diversen Materialien ▷ Wie sieht in der digitalen Welt ein Ritus und die damit verbundene Maskierung aus? Praktische oder geistige Auseinandersetzung mit sich und der Lebenswelt (Avatar?, Filter, Make-Up, Idole, Glaube, Technik, Magie)	Repliken Musikinstrumente, Portraits, Faustkeil, Flöte, Töpferware, Feuerstein, Markasit
40	PRA GA, EA	Vorstellungsrunde der Werke ▷ Form-Inhaltsbeziehung herausarbeiten Austausch über die Intentionen	Video oder Daumenkino zur Höhlenmalerei, Bilder zu zoomorphen Darstellungen, Felle, diverse Materialien
15	SICH, REFL UG, EA		Diverse Materialien, Papier und Stifte

A= Anhang | AB = Arbeitsblatt | GA = Gruppenarbeit | EA = Einzelarbeit | ErArb = Erarbeitung | FEST = Festigung | HINF = Hinführung | PRA = Praxis | MOT = Motivation | REFL = Reflexion | SENS = Sensibilisierung | SICH = Sicherung | TB = Tafelbild | UG = Unterrichtsgespräch | ÜL = Überleitung | WDH = Wiederholung | ZO = Zielorientierung

// Procedura

Czas w min.	dydaktyka Metody	Treść Zadania	materiał
5	MOT, SWIA DK	Powitanie z maską w dłoni Zapytanie o oczekiwania Podaj nazwę programu	maska
35	O, W PI, PG	Oś czasu człowiek ▷ przyporządkowanie portretów do podanych czasów ▷ Ogólny zarys osiągnięć ludzkości Przy pomocy przykładowych obiektów/replik nastrojowe zgłębianie rytuałów w epoce kamienia ▷ zgłębianie instrumentów muzycznych epoki kamienia – ewent. dźwięki ▷ pokazania malarstwa jaskiniowego + wideo lub kineograf na temat malarstwa jaskiniowego ▷ pobudzanie wyobraźni i pytania o możliwe znaczenia ▷ krótkie wyjaśnienie, co naukowcy o tym myślą ▷ pokazać zoomorficzne przedstawienia i maski i porównać z nowoczesnymi prezentacjami ▷ zbiór przemyśleń na ten temat	Repliki instrumentów muzycznych, Portrety, topór ręczny, flet, ceramika, krzemień, markasyt
40	PRA PI, PG	odniesienie do dzisiejszego świata ▷ tworzenie maski z różnych materiałów ▷ jak wygląda rytuał w świecie cyfrowym i związane z nim maskowanie? Praktyczne i duchowe zajmowanie się sobą i światem (Avatar?, filtry, makijaż, idole, wiara, technika, magia)	Wideo lub flipbook do malowania jaskiń, obrazy do przedstawień zoomorficznych, futra, różne materiały
15	K, REFL DK, PI	wyobrażenia o dziełach ▷ opracowanie związku pomiędzy formą i treścią wymiana na temat intencji	Różne materiały, papier i długopisy

Z = Załącznik | AR = arkusz roboczy | PG = praca w grupie | PI = praca indywidualna | O = opracowanie | K = konsolidacja | W = wprowadzenie | PRA = praktyka | MOT = motywacja | REFL = refleksja | SWIA = świadomość | PEW = pewność | TB = Tablica | DK = dyskusja klasowa | PRZ = przejście | POW = powtórzenie | OC = orientacja na cel

// Material-Checkliste

Felle zum darauf sitzen, Faustkeil, Töpferware

Trommel, Rassel, Flöte, Tondokument, Player

Video oder Daumenkino Höhlenmalerei

Stifte, Papiere, diverse Bastelmaterialien

Maske

Töpferware

// Lista kontrolna materiałów

Skórki do siedzenia, topór ręczny, ceramika,

Bęben, grzechotka, flet, dokument dźwiękowy, Gracz

Malowanie jaskiniowe video lub flipbooka

Długopisy, papiery, różne materiały rzemieślnicze

maska

Garncarstwo

// Einfache Maske

Aus Leder und Muscheln gefertigte Maske. Das Bildnis der Schamanin von Bad Dürrenberg kann als Inspiration dienen. Ebenso Darstellungen von Totenmasken und Felsritzungen aus der Steinzeit. Der Fantasie sind keine Grenzen gesetzt.

//prosta maska

Maska wykonana ze skóry i muszelek. Portret szamanki z Bad Dürrenberg może posłużyć za inspirację. Także maski pośmiertne i ryty naskalne. Fantazja nie ograniczona.

